

Vant prestisjefyllt forskningspris

NHH-stipendiat Kyrre Kjellevold vant pris for beste artikkel for doktorgradsstudenter på den største internasjonale forskningskonferansen i revisjon.¹ – Det var overraskende og jeg setter stor pris på anerkjennelsen, sier Kjellevold.

Til daglig er Kyrre doktorgradsstudent på Norges Handelshøyskole. Han ble i 2016 tildelt én million kroner av Revisorforeningen for å understøtte hans doktorgradsprosjekt. I august fullførte han et ettårig forskningsopphold ved Universitetet i Alabama.

Veiledere for Kjellevold er DnR professor Bill Messier og professor Aasmund Eilifsen, begge Norges Handelshøyskole.

Studerer virkelige verdier og bruk av spesialister

Prisen er for arbeidet med en artikkel om revisors bruk av klientens engasjerte/ansatte spesialisters arbeid under revisjonen av virkelig verdi-estimer.

– Artikkelen er basert på et omfattende feltarbeid jeg gjennomførte i 2017/2018. Jeg samlet inn data gjennom dybdeintervjuer med partnere og spesialister i alle de store revisjonsselskapene, og de største verdsettelsesmiljøene i Norge, sier Kjellevold.

Først intervjuet han et utvalg av svært erfarne revisjonspartnere om hvordan de gikk frem for å vurdere arbeidet til klientens engasjerte eller ansatte spesialister, og de utfordringene som eksisterer i implementeringen av kravene i revisjonsstandardene.

Deretter intervjuet han et utvalg (19) av verdsettelsesspesialister i finansielle instrumenter, forretningseiendom og

Kyrre Kjellevold vant pris for artikkel om revisors bruk av klientens engasjerte/ansatte spesialisters arbeid under revisjonen av virkelig verdi-estimer.

shipping, samt oljereserveingeniører som bidrar med estimer i nedskrivningstesting av oljeinstallasjoner. De ble blant annet spurt hvordan interaksjonen var med klienten og hvordan de vurderte revisors rolle.

Selskaper er strategiske i bruken av verdsettelsesspesialister

– De innsamlede dataene tyder på at det ikke er uvanlig at verdsettelsesspesialister som leverer virkelige verdier i nivå 3 i IFRS 13-hierarkiet, opplever press fra klienter ved fastsettelsen av virkelig verdier, sier Kjellevold.

Dette er verdsettelse der det ikke eksisterer aktive markeder. Mange for-

utsetninger må legges til grunn i verdsettelsen, noe som åpner opp for forskjellige tolkninger fra spesialist og ledelse.

Presset tar mange former, fra direkte argumentasjon til trusler om å trekke oppdraget, samt å bruke flere uavhengige spesialister for strategisk å bringe verdiene opp eller ned.

– Det er vanskelig for verdsettelsesspesialistene i f.eks. forretningseiendom og shipping alltid å motstå presset fordi det ofte er så usikkert hva den virkelige verdien er og mange forutsetninger kan trekke i den ene eller den andre retningen, sier han.

¹ American Accounting Association (AAA) Auditing Section Midyear Meeting 2019: <http://aaahq.org/Meetings/2019/Auditing-Section-Midyear-Meeting>

Klientens bruk av flere spesialister trenger derfor ikke nødvendigvis å gi revisor sterkere revisjonsbevis for verdien av eiendelen, viser studiet.

– Et interessant funn er at enkelte selskaper forsøker å påvirke verdsettelsene de får fra ulike verdsettelsesmiljøer, slik at punkttestimatene blir mer sammenfallende. Denne atferden kan blant annet være drevet av ønsket om å få lettere gjennomslag i diskusjonen med revisor, sier Kjellevoll.

Vanskelig for revisor å oppdage

Revisjonspartnerne som deltok i studiet indikerte at det i praksis var problematisk å vurdere objektiviteten til verdsettelsesspesialister. Spesielt gjelder dette når spesialister også har andre oppdrag for klienten – som typisk for skipsmeglere.

– Det er tydelig at dette er et kritisk punkt for revisors bruk av arbeidet til klientens spesialist. Revisor har i

utgangspunktet vanskelig for å vurdere hvordan forholdet til klienten kan ha påvirket spesialistens arbeid og hvorvidt klienten har «shoppet» rundt til de har funnet en «medgjørlig» spesialist.

«Ser ikke skogen for bare trær»

Verdsettelsesspesialistene peker videre i intervjuene på at revisor fokuserer på individuelle forutsetninger og parametere i verdsettelsesmodeller, ofte på bekostning av å vurdere sammenhengen mellom de ulike forutsetningene/parametere.

– Det kan lede til at revisor ikke ser at selv om forutsetningene hver for seg kan forsvares, så vil de sett i sammenheng lede til f.eks. en overvurdert eiendel.

Revisors egne verdsettelsesspesialister kan nødvendigvis ikke bøte på problemet fordi de ikke er markedsaktører som klientens spesialister og har derfor

ikke tilgang til de samme dataene som forutsetningene bygger på.

Venter spent på publisering

Nå skal artikkelen ut til vurdering hos de mest prestisjefylte tidsskriftene.

– Det blir spennende. Det er et trangt nåløye, men prisen er oppmuntrende og viser at andre finner forskningen interessant og viktig, sier Kjellevoll.

Han tror forholdene for revisjons- og regnskapsforskning i Norge er unike for forskere.

– Det er stor tillit i Norge mellom revisjonsbransjen og forskere og samspillet mellom forskning og praksis gjør oss konkurransedyktige.

– Jeg vil gjerne benytte anledningen til å takke alle som har deltatt i prosjektet og for støtten jeg har fått underveis.

ER DU KLAR FOR FREMTIDEN?

100% skybasert = tilgang overalt
Sømløst samarbeid mellom regnskapsfører og kunde
Automatiser arbeidsoppgaver og bli mer lønnsom

partner@tripletex.no

tripletex